

II

*(Icke-lagstiftningsakter)***FÖRORDNINGAR****RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/1854****av den 6 oktober 2022****om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 122.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Mycket höga priser på elmarknaderna har noterats sedan september 2021. Såsom Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 ⁽¹⁾, angav i sin slutliga bedömning av utformningen av unionens grossistmarknad för el i april 2022 är detta främst en följd av det höga priset på gas, som används som insatsvara för elproduktion. Naturgaseldade kraftverk behövs ofta för att tillgodose efterfrågan på el när efterfrågan är som störst under dygnet eller när de volymer el som produceras med hjälp av annan teknik, exempelvis kärnkraft, vattenkraft eller variabla förnybara energikällor, inte räcker till för att täcka efterfrågan. Upptrappningen sedan februari 2022 av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som är en avtalslutande part i fördraget om energigemenskapen ⁽²⁾, har lett till en markant minskning av gasleveranserna. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har också skapat osäkerhet om tillgången på andra råvaror, såsom stenkol och råpetroleum, som används i kraftverksanläggningar. Detta har lett till betydande ytterligare öknings av och volatilitet i elpriset.
- (2) Den senaste tidens betydligt minskade leveransvolym av gas och ökade avbrott i gasleveranserna från Ryssland pekar på en betydande risk för att de ryska gasleveranserna kan komma att upphöra fullständigt inom en snar framtid. För att öka unionens försörjningstrygghet för energi har rådet antagit förordning (EU) 2022/1369 ⁽³⁾, som föreskriver en frivillig minskning av efterfrågan på naturgas med minst 15 % från och med den 1 augusti 2022 till och med den 31 mars 2023 och ger rådet möjlighet att tillkännage unionsberedskap med avseende på försörjningstryggheten för gas, vilket utlöser en unionsomfattande obligatorisk minskning av efterfrågan på gas.
- (3) Parallellt med detta har de exceptionellt höga temperaturer som noterades sommaren 2022 pressat upp efterfrågan på el för kylning och ökat trycket på elproduktionen, samtidigt som elproduktionen som bygger på viss teknik har legat betydligt under historiska nivåer på grund av tekniska och väderberoende omständigheter. Detta beror främst på en exceptionell torka som lett till i) ett bortfall av elproduktion från kärnkraftverk i olika medlemsstater till följd av bristen på tillgängligt kylvatten, ii) knapp vattenkraftproduktion, och iii) låga vattennivåer i större floder vilket har haft en negativ inverkan på transporten av råvaror som används som insatsbränsle för elproduktion. Denna extraordinära situation innebär att mängden el som produceras från naturgaseldade kraftverk har varit fortsatt hög

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 av den 5 juni 2019 om inrättande av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 158, 14.6.2019, s. 22).

(2) EUT L 198, 20.7.2006, s. 18.

(3) Rådets förordning (EU) 2022/1369 av den 5 augusti 2022 om samordnade åtgärder för att minska efterfrågan på gas (EUT L 206, 8.8.2022, s. 1).

och bidragit till exceptionellt och onormalt höga elpriser i grossistledet. Trots den minskade tillgången till produktionskapacitet i vissa medlemsstater har handelsutbyten med el mellan medlemsstaterna bidragit till att undvika incidenter rörande försörjningstryggheten och till att minska prisvolatiliteten på unionens marknader, vilket har stärkt de enskilda medlemsstaternas motståndskraft mot prischocker.

- (4) Prisuppgången på grossistmarknaderna för el har lett till kraftiga ökningar av slutkundpriserna på el, som förväntas fortsätta inför nästa uppvärmningssäsong och gradvis spridas vidare till de flesta konsumentavtal. Den kraftiga ökningen av gaspriserna och den därav följande efterfrågan på alternativa bränslen har också lett till en ökning av priserna på andra råvaror såsom råpetroleum och kol.
- (5) Alla medlemsstater har påverkats negativt av den nuvarande energikrisen, om än i olika utsträckning. Den skarpa ökningen av energipriserna bidrar avsevärt till den allmänna inflationen i euroområdet och bromsar den ekonomiska tillväxten i unionen.
- (6) Det behövs därför snabba och samordnade åtgärder på unionsnivå. Inrättandet av en krisintervention skulle göra det möjligt att tillfälligt minska risken för att elpriserna och elkostnaderna för slutkunder når nivåer som är ännu mindre hållbara och att medlemsstaterna antar icke samordnade nationella åtgärder som skulle kunna äventyra försörjningstryggheten på unionsnivå och medföra en ytterligare börda för industrin och konsumenterna i unionen. Det krävs en samordnad insats, i en anda av solidaritet, från medlemsstaternas sida under vintersäsongen 2022–2023 för att mildra effekterna av de höga energipriserna och säkerställa att den nuvarande krisen inte leder till bestående skada för konsumenterna och ekonomin, samtidigt som hållbarheten i de offentliga finanserna bevaras.
- (7) De nuvarande avbrotten i gasleveranserna, den minskade tillgången till vissa kraftverk och de konsekvenser detta får för gas- och elpriserna utgör ett allvarligt försörjningsproblem i fråga om gas- och elenergiprodukter i den mening som avses i artikel 122.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Det finns en allvarlig risk för att situationen förvärras ytterligare under vintersäsongen 2022–2023 i fall av ytterligare avbrott i gasleveranserna och en kall vintersäsong som driver upp efterfrågan på gas och el. En sådan ytterligare försämring skulle kunna leda till att priserna på gas och andra energiråvaror pressas upp, vilket skulle få konsekvenser för elpriserna.
- (8) Störningarna på energimarknaden, som orsakats av en av de viktigaste marknadsaktörerna som på konstlad väg har minskat gasförsörjningen i samband med Rysslands anfallskrig mot Ukraina, och det hybridkrig som därigenom förs, har skapat en krissituation som kräver att det antas en rad brådskande, tillfälliga och exceptionella åtgärder av ekonomisk karaktär för att hantera de ohållbara effekterna på konsumenter och företag. Om krisen inte åtgärdas snabbt kan den få allvarliga negativa effekter på inflationen, marknadsaktörernas likviditet och ekonomin som helhet.
- (9) Det krävs enade och väl samordnade unionsomfattande åtgärder för att hantera den kraftiga ökningen av elpriserna och deras inverkan på hushållen och industrin. Icke samordnade nationella åtgärder skulle kunna påverka den inre energimarknadens funktion, äventyra försörjningstryggheten och leda till ytterligare prisökningar i de medlemsstater som drabbats hårdast av krisen. Att skydda den inre elmarknadens integritet är därför avgörande för att bevara och stärka den nödvändiga solidariteten mellan medlemsstaterna.
- (10) Även om vissa medlemsstater kan vara mer utsatta för effekterna av ett avbrott i de ryska gasleveranserna och de därav följande prisökningarna kan alla medlemsstater bidra till att begränsa den ekonomiska skada som orsakas av sådana avbrott genom att införa lämpliga åtgärder för att minska efterfrågan. Minskad efterfrågan på el på nationell nivå kan ha en positiv effekt på elpriserna i hela unionen eftersom elmarknaderna är sammankopplade och besparingar i en medlemsstat därmed gynnar även andra medlemsstater.

- (11) Icke samordnade tak för marknadsintäkter från el från producenter med lägre marginalkostnader vilka använder exempelvis förnybar energi, kärnkraft och brunkol (*inframarginella producenter*) kan leda till betydande snedvridningar mellan producenter i unionen, eftersom producenterna konkurrerar i hela unionen på en sammankopplad elmarknad. Genom ett åtagande om ett gemensamt unionsomfattande tak för marknadsintäkter från inframarginella producenter bör sådana snedvridningar kunna undvikas. Dessutom kan inte alla medlemsstater stödja konsumenter i samma utsträckning på grund av begränsade ekonomiska resurser, medan vissa elproducenter samtidigt kan fortsätta att ha betydande överintäkter. Solidariteten mellan medlemsstaterna genom det unionsomfattande taket för marknadsintäkter bör generera intäkter för medlemsstaterna för att finansiera åtgärder till stöd för elslutkunder såsom hushåll, små och medelstora företag och energiintensiva industrier, samtidigt som prissignalerna på marknaderna i unionen bevaras och den gränsöverskridande handeln upprätthålls.
- (12) Med tanke på den extrema ökningen av slutkundspriserna på gas och el är statliga och offentliga ingripanden för att skydda konsumenter särskilt viktiga. Hur bristen på gasförsörjning påverkar elpriserna och möjligheten att på statlig väg finansiera stödåtgärder skiljer sig dock åt mellan medlemsstaterna. Om endast vissa medlemsstater med tillräckliga resurser kan skydda kunder och leverantörer skulle detta leda till allvarliga snedvridningar av den inre marknaden. En enhetlig skyldighet att överföra överintäkterna till konsumenterna skulle göra det möjligt för alla medlemsstater att skydda sina konsumenter. Den positiva effekten på energipriserna skulle ha en positiv inverkan på unionens sammanlänkade energimarknad och även bidra till att dämpa inflationstakten. Åtgärder som antas i en medlemsstat bör därför, i unionens sammanlänkade marknad, i en anda av solidaritet, också ha positiva effekter i andra medlemsstater.
- (13) I den nuvarande situationen förefaller det lämpligt att vidta åtgärder på unionsnivå genom att införa ett solidaritetsbidrag för unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna för att mildra de kraftigt stigande energiprisernas direkta ekonomiska effekter på de offentliga myndigheternas budgetar, slutkunder och företag i hela unionen. Ett sådant solidaritetsbidrag bör vara exceptionellt och strikt tillfälligt.
- (14) Solidaritetsbidraget är ett lämpligt sätt att hantera övervinster, i händelse av oförutsedda omständigheter. Dessa vinster motsvarar inte någon ordinarie vinst som unionsföretag eller fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna skulle ha fått eller skulle kunna ha förväntat sig att få under normala omständigheter, om de oförutsedda händelserna på energimarknaderna inte hade ägt rum. Införandet av ett solidaritetsbidrag utgör därför en gemensam och samordnad åtgärd som i en anda av solidaritet gör det möjligt för nationella myndigheter att generera ytterligare intäkter för att ge ekonomiskt stöd till hushåll och företag som drabbats hårt av de kraftigt stigande energipriserna, samtidigt som lika villkor säkerställs i hela unionen. Solidaritetsbidraget bör tillämpas parallellt med de vanliga bolagsskatter som varje medlemsstat tar ut av de berörda företagen.
- (15) För att säkerställa samstämmighet mellan olika energipolitiska områden bör de åtgärder som föreskrivs i denna förordning fungera som ett paket av åtgärder som är beroende av och förstärker varandra. Alla medlemsstater bör kunna stödja konsumenter på ett riktat sätt, genom intäktsöverskott till följd av taket för marknadsintäkter, genom att minska efterfrågan på el, vilket bidrar till att sänka energipriserna, och genom intäkterna från ett solidaritetsbidrag som tas ut från unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna. Samtidigt bör en lägre efterfrågan ha positiva effekter när det gäller att minska riskerna för försörjningstryggheten, i linje med de mål som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 ⁽⁴⁾.
- (16) Medlemsstaterna bör därför sträva efter att minska sin totala bruttoelförbrukning från alla konsumenter, även de som ännu inte har smarta mätersystem eller anordningar som gör det möjligt för dem att kontrollera sin förbrukning under vissa timmar under dygnet.

(4) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

- (17) För att bevara bränslelagren för elproduktion och särskilt rikta in sig på de timmar då priset på och förbrukningen av el är som högst, då gaslad elproduktion har en särskilt betydande inverkan på marginalpriset, bör varje medlemsstat minska sin bruttoelförbrukning under fastställda höglassttimmar.
- (18) Baserat på den typiska elförbrukningsprofilen under höglassttimmar skulle ett bindande mål för minskning av efterfrågan på 5 % under höglassttimmarna säkerställa att medlemsstaterna särskilt riktar sig till konsumenter som kan erbjuda flexibilitet genom erbjudanden om minskad efterfrågan på timbasis, inbegripet genom oberoende aggregatorer. Därför bör en aktiv minskning av efterfrågan på el med minst 5 % under utvalda timmar bidra till minskad bränsleförbrukning och en smidigare fördelning av efterfrågan mellan timmar, vilket påverkar marknadspriserna per timme.
- (19) Medlemsstaterna bör ha rätt att välja lämpliga åtgärder för att uppnå målen för minskad efterfrågan så att de kan återspegla nationella särdrag. När medlemsstaterna utformar åtgärder för att minska efterfrågan på el bör de säkerställa att sådana åtgärder är utformade så att de inte undergräver unionens elektrifieringsmål som anges i kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 *Kraft till en klimatneutral ekonomi: En EU-strategi för integrering av energisystemet*. Elektrifiering är avgörande för att minska unionens beroende av fossila bränslen och säkerställa Europeiska unionens långsiktiga strategiska oberoende, eftersom detta leder till att energikrisens omfattning begränsas och till att framtida energikriser förhindras. Åtgärder för att minska bruttoelförbrukningen kan inbegripa nationella informationskampanjer, offentliggörande av riktad information om den förväntade situationen i elsystemet, regleringsåtgärder som begränsar icke nödvändig energiförbrukning och riktade incitament för att minska elförbrukningen.
- (20) När medlemsstaterna fastställer lämpliga åtgärder för att minska efterfrågan under höglassttimmar bör de särskilt överväga marknadsbaserade åtgärder såsom auktioner eller anbudsförfaranden, genom vilka de skulle kunna ge incitament till en minskning av förbrukningen på ett ekonomiskt verkningsfullt sätt. För att säkerställa ett verkningsfullt och snabbt genomförande skulle medlemsstaterna kunna använda befintliga initiativ och utvidga befintliga system för att utveckla efterfrågefleksibilitet. De åtgärder som vidtas på nationell nivå skulle också kunna inbegripa ekonomiska incitament eller ersättning till berörda marknadsaktörer, om en påtaglig minskning av efterfrågan uppnås utöver den förväntade normala förbrukningen.
- (21) För att bistå och ge vägledning till medlemsstater som genomför de nödvändiga efterfrågeminskningar som fastställs i denna förordning bör kommissionen underlätta utbytet av bästa praxis mellan medlemsstaterna.
- (22) Med tanke på den extraordinära och plötsliga ökningen av elpriserna och den överhängande risken för ytterligare ökningarna måste medlemsstaterna omedelbart vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en minskning av bruttoelförbrukningen i syfte att underlätta snabba prissänkningar och minimera användningen av fossila bränslen.
- (23) På dagen före-grossistmarknaden är de minst dyra kraftverken först i inmatningsordningen, men det pris som alla marknadsaktörer erhåller fastställs på grundval av den sista anläggning som behövs för att täcka efterfrågan, som är den anläggning som har de högsta marginalkostnaderna när marknaden klareras. Den senaste tidens stegring av priserna på gas och stenkolk har lett till en exceptionell och varaktig ökning av de priser till vilka gas- och koleldade kraftproduktionsanläggningar lämnar bud på dagen före-grossistmarknaden. Detta har i sin tur lett till exceptionellt höga priser på dagen före-marknaden i hela unionen, eftersom det ofta är dessa anläggningar som har de högsta marginalkostnaderna som behövs för att tillgodose efterfrågan på el.
- (24) Med tanke på betydelsen av priset på dagen före-marknaden som referens för priset på andra grossistmarknader för el, och det faktum att alla marknadsaktörer erhåller clearingpriset, har aktörer som använder teknik med betydligt lägre marginalkostnader sedan Rysslands anfallskrig mot Ukraina i februari 2022 konsekvent redovisat höga intäkter, som ligger långt över vad de förväntade sig när de fattade investeringsbeslutet.
- (25) I en situation där konsumenterna utsätts för extremt höga priser som också skadar unionens ekonomi är det nödvändigt att tillfälligt begränsa de extraordinära marknadsintäkterna för producenter med lägre marginalkostnader genom att tillämpa taket för marknadsintäkter som uppnås genom försäljning av el inom unionen.
- (26) För att undvika att tillämpningen av taket för marknadsintäkter kringgås bör medlemsstaterna införa ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att taket för marknadsintäkter tillämpas effektivt i situationer där producenter ingår i en företagsgrupp.

- (27) Nivån på taket för marknadsintäkter bör inte äventyra förmågan hos de producenter på vilka det tillämpas, inbegripet producenter av förnybar energi, att täcka sina investerings- och driftskostnader, och den bör bibehålla och stimulera framtida investeringar i den kapacitet som behövs för ett koldioxidsnålt och tillförlitligt elsystem. Taket för marknadsintäkter, som är ett enhetligt tak i hela unionen, är bäst lämpat för att bevara en fungerande inre elmarknad, eftersom det upprätthåller prisbaserad konkurrens mellan elproducenter på grundval av olika tekniker, särskilt för förnybara energikällor.
- (28) Tillfälliga och kortvariga pristoppar kan anses vara ett normalt inslag på en elmarknad och användbara för vissa investerare för att de ska få tillbaka sina produktionsinvesteringar, men den extrema och bestående prisökningen sedan februari 2022 skiljer sig markant från en normal marknadssituation med tillfälliga pristoppar. Taket för marknadsintäkter bör därför inte fastställas under marknadsaktörernas rimliga förväntningar på den genomsnittliga elprinsnivån under de timmar då efterfrågan på el var som högst, före Rysslands anfällsrig mot Ukraina. Före februari 2022 låg förväntningarna på de genomsnittliga topppriserna på grossistmarknaden för el konsekvent avsevärt under 180 EUR per MWh i hela unionen, och så har varit fallet de senaste årtiondena, trots skillnaderna i elpriser mellan regioner i unionen. Eftersom marknadsaktörernas ursprungliga investeringsbeslut fattades på grundval av en förväntan om att priserna i genomsnitt skulle vara lägre än den nivå under höglasttimmar, innebär det fastställda taket för marknadsintäkter på 180 EUR per MWh en nivå som ligger långt över de ursprungliga förväntningarna på marknaden. För att säkerställa att taket för marknadsintäkter inte står i strid med den inledande bedömningen av investeringarnas lönsamhet måste en marginal lämnas på det pris som investerarna rimligen kunde ha förväntat sig.
- (29) Dessutom är taket för marknadsintäkter på 180 EUR per MWh genomgående högre, inklusive en rimlig marginal, än de nuvarande totala utjämnade kostnaderna för att producera energi för relevanta produktionstekniker, vilket gör det möjligt för de producenter som omfattas av taket att täcka sina investeringar och driftskostnader. Med tanke på att taket för marknadsintäkter ger en betydande marginal mellan de rimliga totala utjämnade kostnaderna för att producera energi och taket för marknadsintäkter kan det därför inte förväntas minska investeringarna i ny inframarginell kapacitet.
- (30) Taket för marknadsintäkter bör snarare fastställas för marknadsintäkter än för de totala produktionsintäkterna (inklusive andra potentiella intäktskällor, till exempel inmatningspremier), för att undvika att ett projekts ursprungliga förväntade lönsamhet påverkas avsevärt. Oavsett i vilken avtalsform elhandeln sker, bör taket för marknadsintäkter endast tillämpas på realiserade marknadsintäkter. Detta är nödvändigt för att undvika att skada producenter som i praktiken inte drar nytta av de nuvarande höga elpriserna eftersom de har säkrat sina intäkter mot fluktuationer på grossistmarknaden för el. I den mån befintliga eller framtida avtalsenliga skyldigheter, såsom energiköpsavtal för förnybar energi och andra typer av energiköpsavtal eller terminssäkringar, leder till marknadsintäkter från elproduktion som inte överstiger taket för marknadsintäkter, bör sådana intäkter därför inte påverkas av denna förordning. Åtgärden att införa ett tak för marknadsintäkter bör därför inte avskräcka marknadsaktörer från att ingå sådana avtalsenliga skyldigheter.
- (31) Även om det kan vara mer effektivt att tillämpa taket för marknadsintäkter vid den tidpunkt då transaktionerna avräknas, är det kanske inte alltid möjligt, till exempel på grund av skillnader i hur grossistmarknaderna för el är organiserade i medlemsstaterna och över olika tidsramar. För att ta hänsyn till nationella särdrag och underlätta tillämpningen av taket för marknadsintäkter på nationell nivå bör medlemsstaterna ha rätt att besluta om de ska tillämpa det antingen när avräkningen av elutbytet äger rum eller därefter. Medlemsstaterna bör också behålla möjligheten att förfinansiera stödåtgärder till elslutkunder och samla in marknadsintäkter i ett senare skede. Kommissionen bör ge medlemsstaterna vägledning om genomförandet av denna åtgärd.
- (32) Taket för marknadsintäkter bör tillämpas på teknik med marginalkostnader som ligger under taket för marknadsintäkter, såsom vindkraft, solenergi, kärnkraft eller brunkol.

- (33) Taket för marknadsintäkter bör inte tillämpas på teknik med höga marginalkostnader som hänger samman med priset på det insatsbränsle som krävs för att producera el, såsom gas- och stenkolkraftverk, eftersom deras driftskostnader skulle ligga betydligt över taket för marknadsintäkter och tillämpningen av taket för marknadsintäkter skulle äventyra deras ekonomiska bärkraft. För att bibehålla incitamenten för att totalt sett minska gasförbrukningen bör taket för marknadsintäkter inte heller tillämpas på teknik som direkt konkurrerar med gaseldade kraftverk, i syfte att erbjuda flexibilitet i elsystemet och lägga bud på elmarknaden baserat på deras alternativkostnader, såsom efterfrågeflextillämpningar och lagring.
- (34) Taket för marknadsintäkter bör inte tillämpas på teknik som använder insatsbränslen som ersätter naturgas, såsom biometan, för att inte äventyra omställningen av befintliga gaseldade kraftverk i linje med REPowerEU-målen som anges i kommissionens meddelande av den 18 maj 2022 *Planen REPowerEU (Planen REPowerEU)*.
- (35) För att bevara incitamenten för utveckling av innovativ teknik bör taket för marknadsintäkter inte tillämpas på demonstrationsprojekt.
- (36) I vissa medlemsstater är intäkterna från vissa producenter redan begränsade genom statliga och offentliga åtgärder såsom inmatningspriser och dubbelriktade differenskontrakt. Dessa producenter gynnas inte av ökade intäkter till följd av den senaste tidens höjning av elpriserna. Befintliga producenter som omfattas av denna typ av statlig åtgärd, som inte antagits som ett svar på den nuvarande energikrisen, bör därför undantas från tillämpningen av taket för marknadsintäkter. På liknande sätt bör taket för marknadsintäkter inte tillämpas på producenter vars marknadsintäkter omfattas av andra regleringsåtgärder som vidtas av offentliga myndigheter inom ramen för vilka intäkterna överförs direkt till konsumenterna.
- (37) För att säkerställa en effektiv tillämpning av taket för marknadsintäkter bör producenter, mellanhänder och relevanta marknadsaktörer tillhandahålla nödvändiga uppgifter till medlemsstaternas behöriga myndigheter och, i förekommande fall, till systemansvariga och nominerade elmarknadsoperatörer. Med tanke på det stora antal enskilda transaktioner för vilka medlemsstaternas behöriga myndigheter måste säkerställa efterlevnaden av taket för marknadsintäkter, bör dessa myndigheter kunna använda rimliga uppskattningar för beräkningen av taket för marknadsintäkter.
- (38) För att hantera situationer där tillämpningen av taket för marknadsintäkter kan påverka marknadsaktörernas incitament att tillhandahålla balansenergi eller omdirigering och motköp, bör medlemsstaterna kunna besluta att inte tillämpa taket för marknadsintäkter från försäljning av el på marknaden för balansenergi och från den ekonomiska ersättningen för omdirigering och motköp.
- (39) För att ta hänsyn till försörjningstryggheten bör medlemsstaterna ha möjlighet att fastställa taket för marknadsintäkter på ett sätt som gör det möjligt för elproducenterna att behålla 10 % av överintäkterna över taket för marknadsintäkter.
- (40) Med tanke på att kraftproduktionsanläggningarnas produktionsmix och kostnadsstruktur skiljer sig kraftigt åt mellan medlemsstaterna bör medlemsstaterna tillåtas att behålla eller införa nationella krisåtgärder på särskilda villkor.
- (41) Medlemsstaterna bör i synnerhet behålla möjligheten att ytterligare begränsa intäkterna för de producenter som omfattas av taket för marknadsintäkter och att fastställa ett särskilt tak för marknadsintäkter från försäljning av el som produceras med hjälp av stenkol, vars pris kan vara betydligt lägre än priset på marginalteknik i vissa medlemsstater. För att säkerställa rättssäkerhet bör medlemsstaterna också tillåtas att behålla eller införa nationella krisåtgärder som begränsar marknadsintäkterna för andra producenter än dem som omfattas av taket för marknadsintäkter.

- (42) För att säkra försörjningstryggheten bör medlemsstaterna kunna fastställa ett högre tak för marknadsintäkter för producenter som annars skulle omfattas av det unionsomfattande taket för marknadsintäkter, när deras investerings- och driftskostnader är högre än det unionsomfattande taket för marknadsintäkter.
- (43) De ökade handelsflödena mellan elområden på grund av krisrelaterade stora prisskillnader mellan sådana områden har lett till en betydande ökning av överbelastningsavgifterna i vissa medlemsstater. Intäkter från överbelastning bör även i fortsättningen tilldelas för att uppfylla de prioriterade mål som anges i artikel 19.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 ⁽⁵⁾. Medlemsstaterna bör dock undantagsvis – i vederbörligen motiverade fall och under deras tillsynsmyndigheters kontroll – ges möjlighet att fördela de återstående överintäkterna direkt till elslutkunderna i stället för att använda dem uteslutande för de ändamål som avses i artikel 19.3 i den förordningen.
- (44) Alla medlemsstater kan inte genom att tillämpa taket för marknadsintäkter stödja sina slutkunder i samma utsträckning, på grund av omständigheter som hänger samman med deras beroende av import av el från andra länder, och det är därför nödvändigt att medlemsstater med nettoimport av el som är lika med eller högre än 100 % har möjlighet att ingå avtal om att dela överintäkterna med den främsta exporterande medlemsstaten i en anda av solidaritet. Sådana solidaritetsavtal bör också ta särskild hänsyn till obalans i handelsförbindelserna.
- (45) Affärsmetoderna, handelsbruket och regelverket inom elsektorn skiljer sig markant från sektorn för fossila bränslen. Med tanke på att taket för marknadsintäkter syftar till att efterlikna det marknadsresultat som producenterna skulle ha kunnat förvänta sig om de globala leveranskedjorna hade fungerat normalt utan de avbrott i gasförsörjningen som har ägt rum sedan februari 2022, är det nödvändigt att åtgärden avseende elproducenter tillämpas på intäkterna från elproduktion. Eftersom det tillfälliga solidaritetsbidraget däremot är inriktat på lönsamheten för unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna, vilken har ökat betydligt jämfört med tidigare år, är det nödvändigt att solidaritetsbidraget tillämpas på deras vinster.
- (46) Medlemsstaterna bör säkerställa att överintäkterna till följd av tillämpningen av taket för marknadsintäkter på elområdet förs vidare till elslutkunderna för att mildra effekterna av exceptionellt höga elpriser. Överintäkterna bör riktas till kunder, inbegripet både hushåll och företag, som drabbats särskilt hårt av höga elpriser. Utan de föreslagna åtgärderna finns det en risk för att endast rikare medlemsstater kommer att ha resurser att skydda sina konsumenter, vilket leder till allvarliga snedvridningar på den inre marknaden.
- (47) De intäkter som erhålls genom tillämpningen av taket bör hjälpa medlemsstaterna att finansiera åtgärder såsom inkomstöverföringar, rabatter på räkningar, ersättning till leverantörer för leveranser under kostnadsnivån samt investeringar som leder till en strukturell minskning av förbrukningen, särskilt av el som produceras från fossila bränslen. När stöd beviljas till icke-hushållskunder bör dessa sträva efter att investera i teknik för minskade koldioxidutsläpp, inbegripet förnybar energi, till exempel genom energiköpsavtal eller direkta investeringar i produktion av förnybar energi, eller efter att investera i energieffektivitet.
- (48) Offentliga ingripanden i prissättningen för leveranser av el utgör i princip en marknadsnedvridande åtgärd. Sådana interventioner får därför endast genomföras som skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och bör omfattas av särskilda villkor. Enligt direktiv (EU) 2019/944 får reglerade priser tillämpas för hushåll och mikroföretag, och de får också tillämpas, inbegripet under kostnadsnivån, för energifattiga och utsatta kunder. I samband med den nuvarande exceptionella ökningen av elpriserna bör dock den verktygslåda med tillgängliga åtgärder som medlemsstaterna har till sitt förfogande för att stödja konsumenter tillfälligt utvidgas, genom att ge möjlighet att låta de reglerade priserna omfatta små och medelstora företag och tillåta reglerade priser som ligger under kostnadsnivån. En sådan utvidgning skulle kunna finansieras genom taket för marknadsintäkter.

(5) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

- (49) Det är viktigt att reglerade priser i slutkundsledet, om de ligger under kostnadsnivån, inte innebär diskriminering mellan leverantörer eller medför oskäliga kostnader för dem. Leverantörer bör därför få skälig ersättning för sina leveranskostnader till reglerade priser, utan att det påverkar tillämpningen av reglerna för statligt stöd. Kostnaderna för reglerade priser under kostnadsnivån bör finansieras med de intäkter som härrör från tillämpningen av taket för marknadsintäkter. För att undvika att sådana åtgärder ökar efterfrågan på el, och samtidigt tillgodose konsumenternas behov av energi, bör de reglerade priserna under kostnadsnivån endast omfatta en begränsad förbrukning. System för sistahandsleverantörer och medlemsstaternas val av sistahandsleverantör bör inte påverkas av denna förordning.
- (50) Utan att väsentligt förändra sin kostnadsstruktur och öka sina investeringar har unionsföretag och fasta driftställen med en omsättning på minst 75 % med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna fått kraftigt ökade vinster på grund av de plötsliga och oförutsebara omständigheterna i samband med Rysslands anfallskrig mot Ukraina, den minskade tillgången på energi och den ökade efterfrågan på grund av rekordhög temperaturer.
- (51) Det tillfälliga solidaritetsbidraget bör fungera som en omfördelningsåtgärd för att säkerställa att de berörda företag som har genererat övervinster till följd av de oväntade omständigheterna bidrar proportionellt till att mildra energikrisen på den inre marknaden.
- (52) Grunden för beräkningen av det tillfälliga solidaritetsbidraget är de skattepliktiga vinsterna för företag och fasta driftställen som är skatterättsligt hemmahörande i unionen inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna i enlighet med bilaterala avtal eller medlemsstaternas nationella skattelagstiftning för det räkenskapsår som inleds den 1 januari 2022 eller senare och/eller den 1 januari 2023 och resten av respektive räkenskapsår. Medlemsstater som endast beskattar utdelade företagsvinster bör tillämpa det tillfälliga solidaritetsbidraget på de beräknade vinsterna oberoende av deras utdelning. Räkenskapsåret fastställs med hänvisning till gällande regler i medlemsstaternas nationella rätt.
- (53) Endast vinster under 2022 och/eller 2023 som överstiger en ökning på 20 % av den genomsnittliga skattepliktiga vinsten under de fyra räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare bör omfattas av solidaritetsbidraget.
- (54) Detta tillvägagångssätt skulle säkerställa att en del av vinstmarginalen, som inte beror på den oförutsebara utvecklingen på energimarknaderna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, skulle kunna användas av de berörda unionsföretagen och fasta driftställena för framtida investeringar eller för att säkerställa deras finansiella stabilitet under den pågående energikrisen, även för energiintensiv industri. Att fastställa beräkningsunderlaget på detta sätt skulle säkerställa att solidaritetsbidraget i olika medlemsstater är proportionerligt. Fastställandet av en minimisats skulle samtidigt säkerställa att solidaritetsbidraget är både rättvist och proportionerligt. Det bör stå medlemsstaterna fritt att tillämpa en sats som är högre än 33 % för deras solidaritetsbidrag. På detta sätt skulle sådana medlemsstater kunna fastställa den sats de föredrar och anser vara godtagbar och lämplig enligt sina nationella rättssystem.
- (55) Medlemsstaterna bör vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa en fullständig tillämpning av det solidaritetsbidrag som föreskrivs i denna förordning och bör kunna ombesörja nödvändiga anpassningar i nationell rätt, särskilt för att säkerställa att solidaritetsbidraget samlas in i rätt tid, inbegripet på grundval av nettointäkter mot vilka solidaritetsbidraget kan avräknas, för att ta hänsyn till möjligheten till avdragsrätt eller frånvaro av avdragsrätt för solidaritetsbidraget eller för att ta hänsyn till behandlingen av förluster under tidigare beskattningsår, för att förkortade räkenskapsår avseende företag som bildas 2022 och/eller 2023 ska behandlas på ett konsekvent sätt, eller för omstruktureringar eller sammanslagningar av företag, i syfte att beräkna solidaritetsbidraget.
- (56) Solidaritetsbidraget bör användas för i) ekonomiska stödåtgärder till energislutkunder, särskilt utsatta hushåll, för att mildra effekterna av höga energipriser, ii) ekonomiska stödåtgärder för att bidra till att minska energiförbrukningen, iii) ekonomiska stödåtgärder till företag i energiintensiva industrier, och iv) ekonomiska stödåtgärder för att utveckla unionens energioberoende. Medlemsstaterna bör också tillåtas att avsätta en andel av intäkterna från det tillfälliga solidaritetsbidraget till gemensam finansiering. Dessa åtgärder kräver stor flexibilitet för att ta hänsyn till medlemsstaternas budgetprocesser.

- (57) Användningen av intäkterna för dessa ändamål återspeglar solidaritetsbidragets exceptionella och tillfälliga karaktär som en åtgärd som syftar till att minska och mildra energikrisens skadliga effekter på hushåll och företag i hela unionen i syfte att skydda den inre marknaden och förebygga risken för ytterligare fragmentering. De kraftigt stigande energipriserna påverkar alla medlemsstater. På grund av skillnaderna i deras respektive energimix påverkas dock inte alla medlemsstater på samma sätt och har inte alla samma finanspolitiska utrymme att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda utsatta hushåll och företag. I avsaknad av en åtgärd på unionsnivå, såsom ett solidaritetsbidrag, finns det en stor risk för störningar på och ytterligare fragmentering av den inre marknaden, vilket skulle vara till skada för alla medlemsstater, med tanke på integreringen av energimarknaderna och värdekedjorna. Att ta itu med energifattigdomen och hantera energikrisens sociala konsekvenser, särskilt för att skydda arbetstagare i utsatta branscher, är också en fråga om solidaritet mellan medlemsstaterna. För att maximera solidaritetsbidragets effekt bör intäkterna från solidaritetsbidraget användas på ett samordnat sätt och/eller genom unionens finansieringsinstrument i en anda av solidaritet.
- (58) Medlemsstaterna bör särskilt inrikta ekonomiska stödåtgärder på de mest utsatta hushållen och företagen, som drabbas hårdast av de kraftigt stigande energipriserna. Detta skulle bevara prisincitamentet att minska efterfrågan på energi och spara energi. Att rikta in sig på de hushåll som är mest utsatta och har begränsad likviditet skulle dessutom ha en positiv effekt på den totala konsumtionen genom att förhindra alltför stor utträngning av utgifter för andra varor än energi, med tanke på den höga konsumtionsbenägenheten i denna grupp av hushåll. Dessutom bör intäkterna från solidaritetsbidraget användas för att främja en minskning av energiförbrukningen. I detta hänseende bör sådana intäkter användas för till exempel auktioner eller anbudsförfaranden som avser efterfrågeminskning, sänkningar av energislutkundernas kostnader för energiinköp för vissa energiförbrukningsvolymmer eller främjande av energislutkundens, däribland både utsatta hushåll och företag, investeringar i förnybar energi, investeringar i energieffektivitet eller annan teknik för minskade koldioxidutsläpp. Intäkterna från solidaritetsbidraget bör också användas för ekonomiskt stöd till företag i energiintensiva industrier och i regioner som är beroende av dessa industrier. Kostnaderna i energiintensiva industrier, till exempel gödselmedelsindustrin, håller på att skjuta i höjden på grund av kraftigt stigande energipriser. Ekonomiska stödåtgärder bör villkoras av investeringar i förnybar energi, energieffektivitet eller annan teknik för minskade koldioxidutsläpp. Dessutom bör åtgärder som bidrar till att öka unionens oberoende på energiområdet stödjas med investeringar i enlighet med målen i Planen REPowerEU och kommissionens meddelande *REPowerEU: Gemensamma europeiska åtgärder för säkrare och hållbarare energi till ett mer överkomligt pris (Gemensamma åtgärden REPowerEU)*, särskilt för projekt med en gränsöverskridande dimension.
- (59) Medlemsstaterna skulle också kunna besluta att avsätta en del av intäkterna från solidaritetsbidraget till den gemensamma finansieringen av åtgärder som syftar till att minska energikrisens skadliga effekter, inbegripet stöd för att skydda sysselsättningen samt omskolning och kompetensutveckling av arbetskraften, eller för att främja investeringar i energieffektivitet och förnybar energi, inbegripet i gränsöverskridande projekt. Den gemensamma finansieringsaspekten omfattar både en projektbaserad kostnadsfördelning mellan medlemsstaterna och en kanalisering genom ett unionsinstrument på grundval av att medlemsstaterna frivilligt avsätter intäkter till unionsbudgeten i en anda av solidaritet.
- (60) Regelbunden och effektiv övervakning och rapportering till kommissionen är avgörande för att medlemsstaternas framsteg ska kunna bedömas när det gäller uppnåendet av målen för minskad efterfrågan, genomförandet av taket för marknadsintäkter, användningen av överintäkter och tillämpningen av reglerade priser.
- (61) Medlemsstaterna bör rapportera till kommissionen om tillämpningen av solidaritetsbidraget inom sina respektive territorier samt om eventuella ändringar av sina nationella rättsliga ramar för detta ändamål, inbegripet ytterligare lagstiftning som kan behövas för att säkerställa ett konsekvent nationellt genomförande av solidaritetsbidraget.
- (62) Medlemsstaterna bör också rapportera om användningen av intäkterna från solidaritetsbidraget. Syftet med detta är särskilt att säkerställa att medlemsstaterna använder intäkterna i enlighet med den användning som föreskrivs i denna förordning.

- (63) Medlemsstaterna bör tillämpa det solidaritetsbidrag som fastställs i denna förordning inom sina respektive territorier, såvida de inte har antagit likvärdiga nationella åtgärder. Målet för den nationella åtgärden skulle anses likna det övergripande målet för det solidaritetsbidrag som fastställs i denna förordning när det består i att bidra till överkomliga energipriser. En nationell åtgärd skulle anses omfattas av liknande regler som solidaritetsbidraget om den omfattar verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- eller raffinaderisektorerna, fastställer ett underlag, föreskriver en sats och säkerställer att intäkterna från den nationella åtgärden används för ändamål som är jämförbara med ändamålen för solidaritetsbidraget.
- (64) Solidaritetsbidraget och unionens rättsliga ram för detta bör vara av tillfällig karaktär för att hantera den exceptionella och brådskande situation som har uppstått i unionen när det gäller de kraftigt stigande energipriserna. Solidaritetsbidraget bör vara tillämpligt på övervinster som genererats under 2022 och/eller 2023 för att hantera och mildra de skadliga effekterna av den pågående energikrisen på hushåll och företag. Tillämpningen av solidaritetsbidraget på hela räkenskapsåret skulle göra det möjligt att använda övervinsterna under den relevanta perioden för att i allmänhetens intresse mildra konsekvenserna av energikrisen, samtidigt som de berörda företagen ges ett skäligt mått av vinst.
- (65) Solidaritetsbidraget bör endast tillämpas på räkenskapsåret 2022 och/eller 2023. Senast den 15 oktober 2023 och senast den 15 oktober 2024, när de nationella myndigheterna har en uppfattning om insamlingen av solidaritetsbidraget, bör kommissionen se över situationen och lägga fram en rapport för rådet.
- (66) Om en medlemsstat har svårigheter när det gäller att tillämpa denna förordning, särskilt det tillfälliga solidaritetsbidraget, bör den vid behov samråda med Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 4 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).
- (67) På grund av sin strukturella, sociala och ekonomiska situation samt deras fysiska karaktär kan de yttersta randområdena i den mening som avses i artikel 349 i EUF-fördraget inte sammankopplas med unionens elmarknader. De bör därför inte vara skyldiga att tillämpa bestämmelserna om minskning av bruttoelförbrukningen under höglasstimmor och taket för marknadsintäkter. Dessutom bör medlemsstaterna ha möjlighet att utesluta tillämpningen av de bestämmelserna på el som produceras i små enskilda system eller små anslutna system såsom de definieras i direktiv (EU) 2019/944. Vidare är Cypern och Malta på grund av sina skilda särdrag i nuläget inte skyldiga att fullt ut tillämpa unionens regelverk på energimarknaden. Cypern är helt isolerat från transeuropeiska energinät, medan Malta endast har begränsad sammanlänkning med dessa. Eftersom en differentierad strategi för dessa medlemsstater endast skulle ha begränsad effekt på den inre energimarknaden bör Cypern och Malta på frivillig basis kunna tillämpa bestämmelserna om minskning av deras bruttoelförbrukning under höglasstimmor och om taket för marknadsintäkter. Om Cypern beslutar att tillämpa bestämmelserna om taket för marknadsintäkter bör landet inte heller, för att säkerställa stabiliteten i landets elsystem, vara skyldigt att tillämpa taket för marknadsintäkter på el som produceras från råpetroleumprodukter.
- (68) Volatiliteten i underliggande gaspriser skapar svårigheter för energiföretag som är verksamma på elterminals- och marknader, särskilt när det gäller att få tillgång till lämpliga säkerheter. I samarbete med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska bankmyndigheten håller kommissionen på att bedöma frågor som rör godtagbarheten av säkerheter och marginalsäkerheter och möjliga sätt att begränsa överdriven intradagsvolatilitet.
- (69) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är dessutom förenliga med kommissionens kompletterande och pågående arbete med den långsiktiga marknadsutformning som tillkännagavs i dess meddelande av den 18 maj 2022 *Kortsiktiga interventioner på energimarknaden och långsiktiga förbättringar av elmarknadens utformning*, som offentliggjordes i samband med Planen REpowerEU.
- (70) Med tanke på energikrisens omfattning, dess sociala, ekonomiska och finansiella konsekvenser och behovet av att agera så snart som möjligt bör denna förordning av brådskande skäl träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

- (71) Med tanke på den exceptionella karaktären hos de åtgärder som fastställs i denna förordning och behovet av att tillämpa dem särskilt under vintersäsongen 2022–2023 bör denna förordning tillämpas till och med 31 december 2023.
- (72) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att inrätta en krisintervention för att mildra effekterna av höga energipriser, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Innehåll och definitioner

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

Genom denna förordning inrättas en krisintervention för att mildra effekterna av höga energipriser genom exceptionella, riktade och tidsbegränsade åtgärder. Dessa åtgärder syftar till att minska elförbrukningen, att införa ett tak för de marknadsintäkter som vissa producenter får från elproduktion och omfördela dem till elslutkunder på ett riktat sätt, att göra det möjligt för medlemsstaterna att tillämpa åtgärder för offentliga ingripanden i prissättningen för leveranser av el till hushållskunder och små och medelstora företag, och att fastställa regler för ett obligatoriskt tillfälligt solidaritetsbidrag från unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna i syfte att bidra till överkomliga energipriser för hushåll och företag.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning ska de definitioner som anges i artikel 2 i förordning (EU) 2019/943 och i artikel 2 i direktiv (EU) 2019/944 gälla. Därutöver gäller även följande definitioner:

1. *små och medelstora företag*: företag enligt definitionen i artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁽⁶⁾.
2. *bruttoelförbrukning*: den totala försörjningen av el för verksamheter inom en medlemsstats territorium.
3. *referensperiod*: perioden mellan den 1 november och den 31 mars under de fem på varandra följande år som föregår dagen för denna förordnings ikraftträdande, från och med perioden 1 november 2017–31 mars 2018.
4. *höglasttimmar*: de enskilda timmar under dygnet då, baserat på prognoser från systemansvariga för överföringssystem och, i tillämpliga fall, nominerade elmarknadsoperatörer, dagen före-grossistpriserna på el förväntas vara högst, bruttoelförbrukningen förväntas vara högst eller bruttoförbrukningen av el från andra källor än förnybara energikällor i den mening som avses i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁷⁾ förväntas vara högst.

(6) Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

(7) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

5. *marknadsintäkter*: realiserade intäkter som en producent erhåller i utbyte mot försäljning och leverans av el i unionen, oavsett i vilken avtalsform utbytet sker, inbegripet energiköpsavtal och annan risksäkring mot fluktuationer på grossistmarknaden för el, och exklusive stöd från medlemsstaterna.
6. *avräkning*: en betalning som görs och tas emot mellan motparter, mot leverans och mottagande av el i tillämpliga fall, för att fullgöra motparternas respektive skyldigheter enligt en eller flera clearingtransaktioner.
7. *behörig myndighet*: en myndighet enligt definitionen i artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 ⁽⁸⁾.
8. *förmedlare*: enheter på grossistmarknader för el i medlemsstater som utgör en ö som inte är ansluten till andra medlemsstater, med enhetsbaserad budgivning, där tillsynsmyndigheten har godkänt att dessa enheter deltar på marknaden för producentens räkning, med undantag för enheter som överför överintäkterna direkt till elslutkunderna.
9. *överintäkter*: en positiv skillnad mellan producenternas marknadsintäkter per MWh el och det tak för marknadsintäkter på 180 EUR per MWh el som föreskrivs i artikel 6.1.
10. *avfall*: varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG ⁽⁹⁾.
11. *nettoimportberoende*: skillnaden under perioden 1 januari 2021–31 december 2021 mellan den totala elimporten och den totala elexporten som en procentandel av den totala bruttoproduktionen av el i en medlemsstat.
12. *räkenskapsår*: ett beskattningsår, ett kalenderår eller varje annan lämplig period för skatteändamål enligt definitionen i nationell rätt.
13. *energislutkund*: en kund som köper energi för eget bruk.
14. *elslutkund*: en kund som köper el för eget bruk.
15. *unionsföretag*: ett företag som är etablerat i en medlemsstat och enligt den medlemsstatens skattelagstiftning anses vara skatterättsligt hemmahörande i den medlemsstaten, och som i enlighet med ett dubbelbeskattningsavtal som ingåtts med en tredjestat inte anses vara skatterättsligt hemmahörande utanför unionen.
16. *fast driftställe*: en stadigvarande plats för affärsverksamhet belägen i en medlemsstat, från vilken ett i en annan stat beläget bolags affärsverksamhet helt eller delvis bedrivs, såvida vinsten från denna plats för affärsverksamhet beskattas i den medlemsstat där driftstället är beläget.
17. *unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna*: unionsföretag eller fasta driftställen som genererar minst 75 % av sin omsättning från ekonomisk verksamhet inom utvinning, gruvidrift, raffinering av olja eller tillverkning av stenkolsprodukter, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 ⁽¹⁰⁾.

(8) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG (EUT L 158, 14.6.2019, s. 1).

(9) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

(10) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1).

18. *övervinster*: skattepliktiga vinster, såsom fastställs enligt nationella skatteregler under räkenskapsåret 2022 och/eller räkenskapsåret 2023 och under resten av respektive räkenskapsår, som härrör från verksamhet i unionsföretag och vid fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna och som överstiger en ökning på 20 % av de skattepliktiga vinsterna under de fyra räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare.
19. *solidaritetsbidrag*: en tillfällig åtgärd avsedd att hantera övervinster för unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna för att mildra den exceptionella prisutvecklingen på energimarknaderna för medlemsstater, konsumenter och företag.
20. *överintäkter till följd av intäkter från överbelastning*: övriga intäkter som är oanvända efter tilldelningen av intäkterna från överbelastning i enlighet med de prioriterade målen i artikel 19.2 i förordning (EU) 2019/943.
21. *antagen motsvarande nationell åtgärd*: en åtgärd av lagstiftnings-, reglerings- eller förvaltningskaraktär som har antagits och offentliggjorts av en medlemsstat senast den 31 december 2022 och som bidrar till överkomliga energipriser.

KAPITEL II

Åtgärder avseende elmarknaden

Avsnitt 1

Minskning av efterfrågan

Artikel 3

Minskning av bruttoelförbrukningen

1. Medlemsstaterna ska sträva efter att genomföra åtgärder för att minska sin totala månatliga bruttoelförbrukning med 10 % jämfört med den genomsnittliga bruttoelförbrukningen under motsvarande månader under referensperioden.
2. Vid beräkningen av minskningen av bruttoelförbrukningen får medlemsstaterna ta hänsyn till den ökade bruttoelförbrukning som följer av uppnåendet av målen för minskad efterfrågan på gas och allmänna elektrifieringsinsatser för att fasa ut fossila bränslen.

Artikel 4

Minskning av bruttoelförbrukningen under höglasttimmar

1. Varje medlemsstat ska fastställa höglasttimmar motsvarande totalt minst 10 % av alla timmar under perioden 1 december 2022–31 mars 2023.
2. Varje medlemsstat ska minska sin bruttoelförbrukning under de fastställda höglasttimmarna. Den minskning som uppnås under de fastställda höglasttimmarna ska uppgå till minst 5 % i genomsnitt per timme. Minskningens målet ska beräknas som skillnaden mellan den faktiska bruttoelförbrukningen under de fastställda höglasttimmarna och den bruttoelförbrukning som förutsetts av de systemansvariga för överföringssystemen, i förekommande fall i samarbete med tillsynsmyndigheten, utan att hänsyn tas till effekten av de åtgärder som införts för att uppnå det mål som fastställs i denna artikel. Prognoserna från de systemansvariga för överföringssystemen får inkludera historiska uppgifter för referensperioden.
3. Medlemsstaterna får besluta om en annan procentsats för höglasttimmar än den som fastställs i punkt 1, förutsatt att minst 3 % av höglasttimmarna täcks och att energibesparingarna under de höglasttimmarna är minst lika stora som de som skulle ges med parametrarna enligt punkterna 1 och 2.

*Artikel 5***Åtgärder för att minska efterfrågan**

Medlemsstaterna ska ha rätt att välja lämpliga åtgärder för att minska bruttoelförbrukningen för att uppnå de mål som fastställs i artiklarna 3 och 4, inbegripet en utvidgning av befintliga nationella åtgärder. Åtgärderna ska vara klart definierade, transparenta, proportionella, riktade, icke-diskriminerande och kontrollerbara, och ska särskilt uppfylla samtliga följande villkor:

- a) När ekonomisk ersättning utbetalas utöver marknadsintäkterna ska ersättningsbeloppet fastställas genom ett öppet konkurrensutsatt förfarande.
- b) Åtgärderna får endast omfatta ekonomisk ersättning när sådan ersättning betalas för ytterligare el som inte förbrukats jämfört med den förväntade normala förbrukningen under den aktuella timmen utan anbudet.
- c) Åtgärderna får inte otillbörligen snedvrیدا konkurrensen eller en väl fungerande inre marknad för el.
- d) Åtgärderna får inte otillbörligen begränsas till specifika kunder eller kundgrupper, inbegripet oberoende aggregatorer, i enlighet med artikel 17 i direktiv (EU) 2019/944.
- e) Åtgärderna får inte otillbörligen hindra processen att ersätta teknik som använder fossila bränslen med teknik som använder el.

*Avsnitt 2***Tak för marknadsintäkter och fördelning av överintäkter och överintäkter till följd av intäkter från överbelastning till elslutkunder***Artikel 6***Obligatoriskt tak för marknadsintäkter**

1. Producenters marknadsintäkter från elproduktion från de källor som avses i artikel 7.1 ska begränsas till högst 180 EUR per MWh producerad el.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att taket för marknadsintäkter omfattar samtliga marknadsintäkter för producenterna och i förekommande fall de förmedlare som deltar på grossistmarknader för el för producenternas räkning, oavsett inom vilka marknadstidsramar transaktionen äger rum och oavsett om elen handlas bilateralt eller på en centraliserad marknadsplats.
3. Medlemsstaterna ska införa ändamålsenliga åtgärder för att förhindra kringgående av de skyldigheter som enligt punkt 2 åläggs producenterna. De ska särskilt se till att taket för marknadsintäkter tillämpas effektivt i de fall då producenterna kontrolleras, eller delvis ägs, av andra företag, särskilt om de ingår i ett vertikalt integrerat företag.
4. Medlemsstaterna ska besluta om de ska tillämpa taket för marknadsintäkter vid avräkningen för energiutbytet eller därefter.
5. Kommissionen ska ge medlemsstaterna vägledning om genomförandet av denna artikel.

*Artikel 7***Tillämpning av taket för marknadsintäkter på elproducenter**

1. Det tak för marknadsintäkter som föreskrivs i artikel 6 ska tillämpas på marknadsintäkter från försäljning av el producerad från följande källor:
 - a) Vindenergi.

- b) Solenergi (termisk solenergi och solcellsenergi).
- c) Geotermisk energi.
- d) Vattenkraft utan vattenmagasin.
- e) Biomassabränsle (fasta eller gasformiga biomassabränslen), utom biometan.
- f) Avfall.
- g) Kärnenergi.
- h) Brunkol.
- i) Råpetroleumprodukter.
- j) Torv.

2. Det tak för marknadsintäkter som föreskrivs i artikel 6.1 ska inte tillämpas på demonstrationsprojekt eller på producenter vars intäkter per MWh producerad el redan begränsas till följd av statliga eller offentliga åtgärder som inte antagits enligt artikel 8.

3. Medlemsstaterna får, särskilt i fall där tillämpningen av det tak för marknadsintäkter som föreskrivs i artikel 6.1 medför en betydande administrativ börda, besluta att taket för marknadsintäkter inte ska tillämpas på producenter som producerar el med kraftproduktionsanläggningar med en installerad kapacitet på upp till 1 MW. Medlemsstaterna får, särskilt i fall där tillämpningen av det tak för marknadsintäkter som föreskrivs i artikel 6.1 medför en risk för ökade koldioxidutsläpp och minskad produktion av förnybar energi, besluta att taket för marknadsintäkter inte ska tillämpas på el som produceras i hybridkraftverk som även använder konventionella energikällor.

4. Medlemsstaterna får besluta att taket för marknadsintäkter inte ska tillämpas på intäkter från försäljning av el på marknaden för balansenergi och från ersättning för omdirigering och motköp.

5. Medlemsstaterna får besluta att taket för marknadsintäkter endast ska tillämpas på 90 % av de marknadsintäkter som överstiger det tak för marknadsintäkter som föreskrivs i artikel 6.1.

6. Producenterna, förmedlarna och de relevanta marknadsaktörerna samt de systemansvariga där detta är relevant ska förse medlemsstaternas behöriga myndigheter och, i förekommande fall, de systemansvariga och nominerade elmarknadsoperatörer, med alla uppgifter som krävs för tillämpningen av artikel 6, inbegripet om den el som produceras och de därmed sammanhängande marknadsintäkterna, oavsett inom vilka marknadstidsramar transaktionen äger rum och oavsett om elen handlas bilateralt, inom samma företag eller på en centraliserad marknadsplats.

Artikel 8

Nationella krisåtgärder

1. Medlemsstaterna får
 - a) bibehålla eller införa åtgärder som ytterligare begränsar marknadsintäkterna för producenter som producerar el från de källor som förtecknas i artikel 7.1, inbegripet möjligheten att göra skillnad mellan olika tekniker, samt marknadsintäkterna för andra marknadsaktörer, inbegripet dem som bedriver elhandel,
 - b) fastställa ett högre tak för marknadsintäkter för producenter som producerar el från de källor som förtecknas i artikel 7.1, förutsatt att deras investeringar och driftkostnader överskrider det högsta tal som fastställs i artikel 6.1,
 - c) bibehålla eller införa nationella åtgärder för att begränsa marknadsintäkterna för producenter som producerar el från källor som inte avses i artikel 7.1,
 - d) fastställa ett särskilt tak för marknadsintäkter från försäljning av el som produceras med hjälp av stenkol,
 - e) se till att vattenkraftanläggningar som inte avses i artikel 7.1 d omfattas av ett tak för marknadsintäkter, eller bibehålla eller införa sådana åtgärder som ytterligare begränsar deras marknadsintäkter, inbegripet möjligheten att göra skillnad mellan olika tekniker.

2. De åtgärder som avses i punkt 1, i enlighet med denna förordning
 - a) ska vara proportionella och icke-diskriminerande,
 - b) får inte äventyra investeringssignalerna,
 - c) ska säkerställa att investeringarna och driftskostnaderna täcks,
 - d) får inte snedvrída elgrossistmarknadernas funktion och i synnerhet inte påverka prioritetsordningen och prisbildningen på grossistmarknaden,
 - e) ska vara förenliga med unionsrätten.

Artikel 9

Fördelning av överintäkter till följd av intäkter från överbelastning som härrör från tilldelning av kapacitet mellan elområden

1. Genom undantag från unionens regler om intäkter från överbelastning får medlemsstaterna använda de överintäkter till följd av intäkter från överbelastning som härrör från tilldelning av kapacitet mellan elområden för att finansiera åtgärder till stöd för elslutkunder i enlighet med artikel 10.
2. Användningen av överintäkter till följd av intäkter från överbelastning i enlighet med punkt 1 ska godkännas av tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten.
3. Medlemsstaterna ska inom en månad efter den dag då den relevanta nationella åtgärden antagits anmäla användningen av överintäkter till följd av intäkter från överbelastning till kommissionen i enlighet med punkt 1.

Artikel 10

Fördelning av överintäkter

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla överintäkter till följd av tillämpningen av taket för marknadsintäkter används på ett riktat sätt för att finansiera åtgärder till stöd för elslutkunderna som mildrar effekterna av de höga elpriserna på dessa kunder.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska vara klart definierade, transparenta, proportionella, icke-diskriminerande och kontrollerbara och får inte motverka skyldigheten att minska bruttoelförbrukningen enligt artiklarna 3 och 4.
3. Om direkta intäkter från genomförandet av taket för marknadsintäkter inom deras territorium och indirekta intäkter från gränsöverskridande avtal är otillräckliga för att i tillräcklig utsträckning stödja elslutkunderna, ska medlemsstaterna tillåtas att använda andra lämpliga metoder, såsom budgetmedel, för samma ändamål och på samma villkor.
4. De åtgärder som avses i punkt 1 får till exempel inbegripa
 - a) beviljande av ekonomisk ersättning till elslutkunder för att minska deras elförbrukning, inbegripet genom auktioner eller anbudsförfaranden som avser efterfrågeminskning,
 - b) direkta överföringar till elslutkunder, inbegripet genom proportionella sänkningar av nättariffer,
 - c) ersättning till leverantörer som måste leverera el till kunder under kostnadsnivån till följd av ett statligt eller offentligt ingripande i prissättningen enligt artikel 13,
 - d) sänkning av elinköpskostnaderna för elslutkunder, inbegripet för en begränsad mängd förbrukad el,
 - e) främjande av elslutkunders investeringar i teknik för minskade koldioxidutsläpp, förnybar energi och investeringar i energieffektivitet.

*Artikel 11***Avtal mellan medlemsstaterna**

1. I situationer då en medlemsstats nettoimportberoende av el är lika med eller högre än 100 % ska ett avtal om att dela överintäkterna på lämpligt sätt ingås mellan den importerande medlemsstaten och den huvudsakliga exporterande medlemsstaten senast den 1 december 2022. Alla medlemsstater får, i en anda av solidaritet, ingå sådana avtal som även kan omfatta intäkter från nationella krisåtgärder enligt artikel 8, inbegripet elhandelsverksamhet.
2. Kommissionen ska bistå medlemsstaterna under hela förhandlingsprocessen samt uppmuntra och underlätta utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna.

*Avsnitt 3***Åtgärder avseende slutkunder***Artikel 12***Tillfällig utvidgning av offentliga ingripanden i prissättningen på el till att omfatta små och medelstora företag**

Genom undantag från unionens regler om offentliga ingripanden i prissättningen får medlemsstaterna tillämpa offentliga ingripanden i prissättningen för leveranser av el till små och medelstora företag. Sådana offentliga ingripanden ska

- a) beakta förmånstagarens årliga förbrukning under de senaste fem åren och bibehålla ett incitament för att minska efterfrågan,
- b) uppfylla de villkor som fastställs i artikel 5.4 och 5.7 i direktiv (EU) 2019/944,
- c) i förekommande fall, uppfylla de villkor som fastställs i artikel 13 i denna förordning.

*Artikel 13***Tillfällig möjlighet till prissättning på el under kostnadsnivån**

Genom undantag från unionens regler om offentliga ingripanden i prissättningen får medlemsstaterna, när de tillämpar offentliga ingripanden i prissättningen för leveranser av el enligt artikel 5.6 i direktiv (EU) 2019/944 eller artikel 12 i denna förordning, undantagsvis och tillfälligt fastställa ett pris för leveranser av el som är lägre än kostnadsnivån, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Åtgärden omfattar en begränsad förbrukning och bibehåller ett incitament för att minska efterfrågan.
- b) Det förekommer ingen diskriminering mellan leverantörer.
- c) Leverantörerna får ersättning för leveranser under kostnadsnivån.
- d) Alla leverantörer har rätt att tillhandahålla erbjudanden till det pris för leveranser av el som är lägre än kostnadsnivån på samma villkor.

*KAPITEL III***Åtgärder avseende råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna***Artikel 14***Stöd till energislutkunder genom ett tillfälligt solidaritetsbidrag**

1. Övervinster från unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna ska omfattas av ett obligatoriskt tillfälligt solidaritetsbidrag, såvida inte medlemsstaterna har antagit motsvarande nationella åtgärder.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att antagna motsvarande nationella åtgärder har liknande mål och omfattas av liknande regler som det tillfälliga solidaritetsbidraget enligt denna förordning samt genererar jämförbara eller högre intäkter i förhållande till de beräknade intäkterna från solidaritetsbidraget.
3. Medlemsstaterna ska anta och offentliggöra åtgärder för genomförande av det obligatoriska tillfälliga solidaritetsbidrag som avses i punkt 1 senast den 31 december 2022.

*Artikel 15***Underlag för beräkningen av det tillfälliga solidaritetsbidraget**

Det tillfälliga solidaritetsbidraget för unionsföretag och fasta driftställen med verksamhet inom råpetroleum-, naturgas-, kol- och raffinaderisektorerna, inbegripet sådana som ingår i en konsoliderad koncern enbart för skatteändamål, ska beräknas på skattepliktiga vinster, såsom fastställs enligt nationella skatteregler, under räkenskapsåret 2022 och/eller räkenskapsåret 2023 och resten av respektive räkenskapsår, som överstiger en ökning på 20 % av de genomsnittliga skattepliktiga vinsterna, fastställda enligt nationella skatteregler, under de fyra räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare. Om de genomsnittliga skattepliktiga vinsterna under dessa fyra räkenskapsår är negativa, ska de genomsnittliga skattepliktiga vinsterna vara noll vid beräkningen av det tillfälliga solidaritetsbidraget.

*Artikel 16***Sats för beräkningen av det tillfälliga solidaritetsbidraget**

1. Den sats som ska tillämpas för att beräkna det tillfälliga solidaritetsbidraget ska vara minst 33 % av det underlag som avses i artikel 15.
2. Det tillfälliga solidaritetsbidraget ska tillämpas utöver de ordinarie skatter och avgifter som är tillämpliga enligt en medlemsstats nationella rätt.

*Artikel 17***Användning av intäkter från det tillfälliga solidaritetsbidraget**

1. Medlemsstaterna ska använda intäkterna från det tillfälliga solidaritetsbidraget för att de i tillräckligt god tid ska vara effektiva för något av följande ändamål:
 - a) Ekonomiska stödåtgärder för energislutkunder, särskilt utsatta hushåll, för att på ett riktat sätt mildra effekterna av höga energipriser.
 - b) Ekonomiska stödåtgärder för att bidra till att minska energiförbrukningen, till exempel genom auktioner eller anbudsförfaranden som avser efterfrågeminskning, sänka kostnaderna för energislutkunder för energiinköp för vissa förbrukningsvolymmer, främja energislutkunders investeringar i förnybar energi, strukturella investeringar i energieffektivitet eller annan teknik för minskade koldioxidutsläpp.
 - c) Ekonomiska stödåtgärder för att stödja företag i energiintensiva industrier, förutsatt att de villkoras av investeringar i förnybar energi, energieffektivitet eller annan teknik för minskade koldioxidutsläpp.

- d) Ekonomiska stödåtgärder för att utveckla energiberoende, särskilt investeringar i överensstämmelse med REPowerEU-målen som fastställs i Planen REpowerEU och Gemensamma åtgärden REPowerEU, exempelvis projekt med en gränsöverskridande dimension.
- e) I en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna, får medlemsstaterna avsätta av en del av intäkterna från det tillfälliga solidaritetsbidraget till den gemensamma finansieringen av åtgärder för att minska energikrisens skadliga effekter, inbegripet stöd för att skydda sysselsättningen samt omskolning och kompetensutveckling av arbetskraften, eller för att främja investeringar i energieffektivitet och förnybar energi, inbegripet i gränsöverskridande projekt, och i unionens finansieringsmekanism för förnybar energi som föreskrivs i artikel 33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 ⁽¹¹⁾.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska vara klart definierade, transparenta, proportionella, icke-diskriminerande och kontrollerbara.

Artikel 18

Solidaritetsbidragets tillfälliga karaktär

Det solidaritetsbidrag som tillämpas av medlemsstaterna i enlighet med denna förordning ska vara av tillfällig karaktär. Det ska endast tillämpas på övervinster som genererats under de räkenskapsår som avses i artikel 15.

KAPITEL IV

Slutbestämmelser

Artikel 19

Övervakning och verkställighet

1. Den behöriga myndigheten i varje medlemsstat ska övervaka genomförandet på sitt territorium av de åtgärder som avses i artiklarna 3–7, 10, 12 och 13.
2. Så snart som möjligt efter det att denna förordning har trätt i kraft och senast den 1 december 2022 ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om planerade åtgärder för att uppnå den minskning av efterfrågan som krävs enligt artikel 5 och de avtal mellan medlemsstaterna som ingåtts enligt artikel 11.
3. Senast den 31 januari 2023 och på nytt senast den 30 april 2023 ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om
 - a) den minskning av efterfrågan som uppnåtts enligt artiklarna 3 och 4 och de åtgärder som införts för att uppnå minskningen enligt artikel 5,
 - b) de överintäkter som genererats enligt artikel 6,
 - c) de åtgärder rörande fördelningen av överintäkter som tillämpas för att mildra effekterna av höga elpriser på elslutkunderna enligt artikel 10,
 - d) eventuella offentliga ingripanden i prissättningen för leveranser av el som avses i artiklarna 12 och 13.
4. Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om följande:
 - a) Införandet av det tillfälliga solidaritetsbidraget enligt artikel 14, inbegripet vilket eller vilka räkenskapsår de kommer att tillämpa det, senast den 31 december 2022.

(11) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

- b) Eventuella senare ändringar av den nationella rättsliga ramen inom en månad efter dagen för offentliggörandet i respektive nationella officiella tidningar.
- c) Användningen av intäkterna enligt artikel 17 inom en månad från den dag då intäkterna har samlats in av dem i enlighet med nationell rätt.
- d) Antagna motsvarande nationella åtgärder som avses i artikel 14 senast den 31 december 2022. Medlemsstaterna ska dessutom tillhandahålla en bedömning av de intäkter som genereras genom dessa införda motsvarande nationella åtgärder och av användningen av dessa intäkter inom en månad från den dag då intäkterna samlats in av dem i enlighet med nationell rätt.

Artikel 20

Översyn

1. Senast den 30 april 2023 ska kommissionen göra en översyn av kapitel II mot bakgrund av den allmänna situationen avseende elförsörjningen och elpriserna i unionen och för rådet lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten av den översynen. På grundval av den rapporten får kommissionen, om detta är motiverat på grund av de ekonomiska omständigheterna eller elmarknadens funktion i unionen och enskilda medlemsstater, särskilt föreslå att tillämpningsperioden för denna förordning förlängs, att nivån på taket för marknadsintäkter enligt artikel 6.1 och källorna för elproduktion enligt artikel 7.1, som den är tillämplig på, ändras, eller att kapitel II ändras på annat sätt.
2. Senast den 15 oktober 2023 och på nytt senast den 15 oktober 2024 ska kommissionen göra en översyn av kapitel III mot bakgrund av den allmänna situationen i sektorn för fossila bränslen och de övervinster som genererats och för rådet lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten av den översynen.

Artikel 21

Undantag

1. Artiklarna 4–7 ska inte tillämpas på de yttersta randområdena i den mening som avses i artikel 349 i EUF-fördraget, vilka inte kan kopplas samman med unionens elmarknad.
2. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa artiklarna 4–7 på el som produceras i små enskilda system eller små anslutna system.
3. Artiklarna 4–7 ska inte vara obligatoriska för Cypern och Malta. Om Cypern beslutar att tillämpa artiklarna 4–7 ska artikel 6.1 inte tillämpas på el som produceras med hjälp av råpetroleumprodukter.

Artikel 22

Ikraftträdande och tillämpning

1. Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Utan att det påverkar skyldigheten att säkerställa fördelningen av överintäkter i enlighet med artikel 10 och att använda intäkterna från det tillfälliga solidaritetsbidraget i enlighet med artikel 17, och utan att det påverkar den rapporteringskyldighet som avses i artikel 20.2, ska denna förordning tillämpas till och med den 31 december 2023, med förbehåll för följande:
 - a) Artikel 4 ska tillämpas från och med den 1 december 2022 till och med den 31 mars 2023.
 - b) Artiklarna 5 och 10 ska tillämpas från och med den 1 december 2022.

- c) Artiklarna 6, 7, och 8 ska tillämpas från och med den 1 december 2022 till och med den 30 juni 2023.
- d) Artikel 20.2 ska tillämpas till och med den 15 oktober 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den 6 oktober 2022.

På rådets vägnar

M. BEK

Ordförande
